

Gelir Vergisi Sirküleri/64

Tarih 31/08/2007

Sayı GVK-64/2007-8

Kapsam Ücretler, Menkul Sermaye İradı

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Gelir İdaresi Başkanlığı

GELİR VERGİSİ SİRKÜLERİ/64

Konusu : Kamu görevlileri sendikalarına üye olup Devlet tarafından ek ödeme yapılan çalışanların sendika aidat ödemelerinin Gelir Vergisi Kanunu karşısındaki durumu ile karma poliçeler nedeniyle yapılacak ödemelerin vergilendirilmesi hakkında

Tarihi: 31/08/2007

Sayısı: GVK-64/2007-8/ Ücretler, Menkul Sermaye İradı

İlgili olduğu maddeler: Gelir Vergisi Kanunu Madde 61, 63, 75, 103, Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu Madde 1, 2

İlgili olduğu kazanç türleri: Ücretler, Menkul Sermaye İradı

1. Giriş

4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu hükümleri uyarınca kamu görevlileri sendikalarına üye olan ve kendilerine 375 sayılı Kanun hükmünde kararnamenin Ek 4 üncü maddesine istinaden sendika ödeneği verilen kamu görevlilerinin, sendikalara ödedikleri aidat tutarının gelir vergisi matrahından indirimine ilişkin açıklamalar ile ölüm, maluliyet ve benzeri risklere karşı yapılan riziko teminatları ve birikimli teminatlarla ilişkin karma poliçeler nedeniyle yapılacak ödemelerin vergilendirilmesine ilişkin açıklamalar bu sirkülerin konusunu oluşturmaktadır.

2. Çalışanların Sendikalara Ödediği Aidatın Vergi Matrahından İndirimi

375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 31.03.2006 tarihli ve 26125 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 5473 sayılı Değişik Adlar Altında İlave Ödemesi Bulunmayan Memurlara ve Sözleşmeli Personele Ek Ödeme Yapılması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanununun 1 inci maddesiyle eklenen Ek 4 üncü maddesinde;

"25.06.2001 tarihli ve 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu hükümleri uyarınca kamu görevlileri sendikasına üye olup, kendisinden üyelik ödentisi kesilen kamu görevlilerine anılan kesintinin yapıldığı her ay 5 YTL tutarında sendika ödeneği verilir.

Bu ödeme, damga vergisi hariç herhangi bir vergiye ve kesintiye tabi tutulmaz ve ilgili mevzuatı uyarınca ödenmekte olan zam, tazminat, ödenek, döner sermaye payı, ikramiye, ücret ve her ne ad altında olursa olsun benzeri ödemelerin hesabında dikkate alınmaz."

hükümlerine yer verilmiştir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 61 inci maddesinde; "Ücret, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir.

Ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı (Mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunması onun mahiyetini değiştirmez."

hükmüne yer verilmiştir.

Buna göre, kendisinden sendika üyelik ödentisi kesilen kamu görevlilerine, kesintinin yapıldığı her ay için ödenen 5 YTL tutarında sendika ödeneğinin, 5473 sayılı Kanun uyarınca damga vergisi hariç hiçbir vergiye tabi tutulmaması nedeniyle ücret matrahına da dahil edilmemesi gerekmektedir.

Diğer taraftan Gelir Vergisi Kanununun 63 üncü maddesinin birinci fıkrasının (4) numaralı bendine istinaden, çalışanlar tarafından ilgili kanunlarına göre, sendikalara ödenen aidatlar (aidatın ödendiğinin tevsiki şartıyla), ücretin safi değerinin tespitinde indirim konusu yapılmaktadır.

Bu açıklamalar çerçevesinde, 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu hükümleri uyarınca kamu görevlileri sendikasına üye olup, kendisinden sendika tarafından belirlenen tutar kadar kesilen sendika aidatının (Devlet tarafından ödenen 5 YTL dahil), ücretin safi tutarının tespitinde matrahtan indirim konusu yapılması gerekir.

Örnek: 1.000 YTL brüt ücret alan kamu görevlisine 5 YTL de Devlet tarafından sendika ödeneği verilmektedir. Çalışanın üyesi olduğu sendikaya 12 YTL aidat ödemesi halinde elde ettiği ücretin safi tutarı aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

Brüt Ücret.....: 1.000 YTL
Sendika Üyelik Ödentisi .....: 12 YTL
Ücretin Safi Tutarı (1000-12=).....: 988 YTL*

(*) Diğer kesintiler dikkate alınmamıştır.

Buna göre, devlet tarafından karşılanan 5 YTL, ücret matrahına dahil edilmeyecek, indirim konusu yapılacak sendika aidatı tutarı ise ücretlinin kendisi tarafından ödenen 7 YTL ile devlet tarafından karşılanan 5 YTL'nin toplamı olan 12 YTL olacaktır.

3. Birikimsiz Sigorta Poliçeleri / Karma Poliçeler Dolayısıyla Elde Edilen Gelirler

23/02/2007 tarih ve 59 numaralı Gelir Vergisi Sirkülerinin (4) numaralı bölümünün üçüncü paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Buna göre, ölüm, maluliyet ve benzeri risklere karşı yapılan riziko teminatları ile birikimli teminatların aynı poliçede (karma poliçe) gösterilmesi durumunda, söz konusu poliçenin birikimli teminata isabet eden kısmı ile ilgili olarak yapılacak ödemeler, Gelir Vergisi Kanunu uygulamasında menkul sermaye iradı addolunmakta olup, bu kısmın Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu karşısındaki durumu hakkında 31/08/2007 tarih ve 3 numaralı Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu Sirkülerinde yapılan açıklamalar esas alınacaktır."

Duyurulur.

Osman ARIÖĞLU
Gelir İdaresi Başkanı